

HOLK og LAND
UAVHENGIG UKEAVIS

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo - Tlf. 377696

Postgiro nr. 164 50

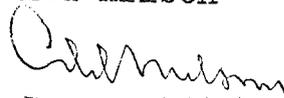
Redaksjon: Postboks 3214 - Oslo

Oslo, 11. april 1958.

Herr O. Omberg,
Saxegaard,
pr. Lisleby.

Gjølberg har fortalt meg at De i sin tid sendte inn et manuskript til avisen om l. divisjons Sverigesopphold, men at dette ikke ble tatt inn. Manuskriptet er dessverre nå forsvunnet sammen med den tidligere redaktør, men jeg kunde ha stor interesse av å få en gjenpart hvis De har det. Min bedømmelse av stoff er noe anderledes enn Kringlebotns og jeg synes emnet høres interessant ut.

Med hilsen

26. mai

57

Herr. Sverre Schlytter-Henrichsen,

Oslo.

Jeg henviser til et møte i Sarpsborg forleden hvor jeg lovte å sende Dem en avskrift av en kort fremstilling av forhandlingene i Sverige våren 1940 om hjemsendelse av de i Sverige internerte soldater. Jeg forsøkte å få det in i Nationen og andre aviser, men det lykkedes ikke. Det ble også sendt Skankes forsvarer Øvergård og ligger som dokument 20 eller 21 i Skankesaken. Det er avskrifter jeg sender. De kan beholde det og kanskje la Folk og Land få det ene om det skulle ha nogen interesse der.

Da interneringssjefen major Lundborg kom inn i salen hadde han telegrammet i hånden, eller avskrift av det og leste det op. Det var undertegnet Johan Nygårdsvold.

Telegrammet ligger noknu i den svenske forevarsstab eller i det svenske Utrikesdepartement.

Kaptein høiesteretsadvokat Saxlund, Oslo. kan jeg huske deltok disse forhandlinger av og til iallefald. Han var også i Stokholm en gang eller to i den anledning. Jeg kan ikke bestemt huske om han var tilstede på Stalshotellet det siste møtet, men det var da mange andre tilstede utenom komiteen sikkert 50 mann fra alle avdelinger. De sat og skrev transportlister.

Hilsen

Var det krigstilstand mellom Norge og Tyskland etter 10. juni 1940 ?

I tilslutning til den bevisoptagelse som i disse dage foregår i Oslo forhørsrett kan jeg meddele at jeg i Sverige våren 1940 sat i en ^{0,}komité som forhandlet om hjemsendelse av de ca. 5000 internerte norske soldater. Det ble først forhandlet med svenskene som til å begynne med sa at hvis Sverige ble involvert i krig med Tyskland måtte vi være med å kjempe. Da det om en tid syntes klart at det ikke ble krig meddelte svenskene at det fra deres side ikke var noe i veien for at vi kunne reise hjem. Det ble så forhandlet med den norske legasjon i Stockholm som til å begynne med så at vi måtte bli i Sverige til tyskerne var kastet ut av Norge og at vi da skulle sendes hjem som polititropper. Men da det etter en tid var nokså klart at det hadde lange utsikter med å få tyskerne ut gikk saken til den tyske legasjon i Stockholm, som straks fikk i stand et møte mellom den tyske overbefalshaver i Norge, Falkenhorst og den svenske overbefalshaver Tørnell. Møtet fant sted på den norsk-svenske grense. Det var hverken fra tysk eller svensk side noe til hinder for at de internerte norske soldater kunne reise hjem. I siste instans blev det forhandlet med den norske regjering i London. De første dage av juli 1940 hadde vi så småt begynt å skrive transportlister og sat i en sal på Stadshotellet i Filipstad da den svenske interneringssjef major Lundberg kom inn i salen og uttalte. "Jeg kan nu meddele at den siste hindring for Deres hjemreise nu er ryddet av veien idet den norske regjering i London har gitt uttrykk for at krigstilstanden mellom Norge og Tyskland er slutt og at den ikke har noe å innvenne mot at De reiser hjem. De kan nu sette al mulig fart på utskrivning av transportlister og gjøre klar for hjemreise."

C. Omberg.

Ovenstående ønskes inntatt i Nationen hvis De finner det formålstjenlig. Nogen hver bør vel nu yle sit bidrag til å få dette retsoppgjøret avsluttet.

Sluttet

Erbedligst.

S. Schlyffer-Mentichsen

Tlf. Tonsberg 24439

c/o Forbundet

Kierschows gt. 5. Oslo.

Husvik, pr. Tonsberg3 juni.....19.57.

Herr O. Omberg,

Saxegaard pr. Lisliby.

Hjertelig takk for den tilsendte redegjørelse !
Etter min oppfattning er den så interessant at jeg vil forelegge den på førstkommende styremøte før noen offentliggjørelse finner sted, så får styret ta standpunkt til hva som er best å gjøre med den. Nå venter man jo på at den svenske " Hvitboken" skal komme, og det kan jo tenkes at det i den kan stå ting som vil supplere Deres opplysninger.

Med hilsen

